Grunngitt spørsmål til Kommunestyret 31. oktober 2024

Boligpolitikken i Sortland krever flere tiltak

Fremdeles ferdigstilles et lite antall og er igangsatt bygging av få boliger i Sortland. I følge SSB sin boligstatistikk var det i 2023 en kraftig nedgang i nye boliger. Det er heller ikke synlig økt utbygging i dette året. Sånn er situasjonen samtidig som forholdet mellom behovet og antall tilgjengelige boliger blir verre. I 2022 ble det vedtatt Boligpolitiskplan som etter Rødt mening var altfor lite målretta og vårt forslag om å utarbeide en handlingsplan, ble avvist av daværende flertallet. Høyre og Frp støtta Rødts forslag og disse la i tillegg fram andre konkrete forslag som boligpolitiske tiltak. Heller ikke dette fikk støtte av flertallet som den gang ble leda av Ap og SP. H/Frp fikk i tillegg vedtatt noen boligtiltak i gjeldende budsjett- og økonomiplan.

Kommunen må ta større ansvar for boligpolitikken
Et viktig vedtak ble det likevel enstemmighet om i Boligpolitiskplan og som signaliserte ei tydelig endring i kommunens ansvar for boligsituasjonen:
«Styrke kommunens boligpolitikk gjennom strategisk planlegging, vilje til økonomisk risiko og sterk gjennomføringskraft». Det er likevel vanskelig å finne synlige resultat av dette.

Spørsmål 1:
Er det igangsatt konkrete tiltak siden vedtaket i 2022 for å iverksette innretninga med at kommunen skal ta større ansvar for boligpolitikken?

Sortland Boligstiftelsen sin rolle
Boligsituasjonen har etter vårt skjønn forverra seg de siste årene med konsekvens blant annet at prisene øker. Det er sannsynlig at Sortland boligstiftelse sin kraftige innflytelse i det åpne boligmarkedet og oppkjøp av brukte boliger til sine søkere (vanskeligstilte i boligmarkedet), er en viktig driver i dette. I 2023 kjøpte stiftelsen 6 boliger i et marked som ikke overstrømmes av boliger til salgs.
Boligstiftelsen er sjølstendig, men heleid av Sortland kommune. I Boligpolitiskplan er et annet hovedpunkt at samarbeidet mellom kommunen og Stiftelsen skal styrkes for å nå vedtatte målsettinger. Etter Rødts mening bør rollen til Boligstiftelsen sees på. Det gjelder både når det gjelder organisering av kommunens innflytelse på boligområdet og mer konkret at det antakelig vil tjene andre boligsøkere og det generelle boligmarkedet dersom stiftelsen i større grad innretta sitt arbeid med bygging av nye boliger.

Spørsmål 2:

a) **Vil kommunens ledelse sette i gang en vurdering av hvor hensiktsmessig det er å fortsette med å ha en så stor boligaktør som Sortland boligstiftelse organisert som stiftelse?**
b) **Kan det være aktuelt fra kommunens ledelse å oppfordre Boligstiftelsen å innrette mer på nybygg i stedet for oppkjøp av brukte boliger?**

Korttidsutleie av boliger

Både i Sortland kommune og regionen ellers har det vært en stor økning av boliger til kortidsutleie. Internasjonale aktører på utleiemarkedet for kortidsutleie inngår generelt enten avtaler med boligeiere eller disse og andre kjøper opp boliger for denne typen utleie. Dette fører også til et nytt press på tilgang til boliger for fastboende – både færre boliger og økte priser. Det advares i mange sammenhenger også når det gjelder boligmarkedet, at Vesterålen ikke må bli slik det har utvikla seg blant annet i Lofoten. NHO har gitt opplysninger om at 58% av boliger til korttidsutleie i Lofoten drives av Airbnb. Dette er ei anna utvikling enn der private ved kortvarige fravær kan leie ut sine boliger til reisende. Utleiesituasjonen er ikke teama i Boligpolitiskplan fra 2022. Det er etter vårt skjønn på tida å se på dette tema. Disse forholdene er også blitt ei nasjonal utfordring og mange kommuner er engasjert.

Spørsmål 3:

a) **Hvordan ser kommuneledelsen på å starte registrering av korttidsutleie av boliger i første rekke med formål å dokumentere utfordringer?**
b) **Kan det være aktuelt å vurdere tiltak for å begrense utviklinga i retning økende korttidsutleie av boliger i kommunen og eventuelt ta dette opp som ei regional utfordring?**

Hilsen Christoffer Ellingsen
Rødt